

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Університет Генуї (Італія)
Лієпайська академія Ризького технічного університету (Латвія)
Hibuki Therapy (Ізраїль)
IIF – International Inclusion Foundation (Німеччина)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ :
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ»

29-30 січня 2026 року
м. Запоріжжя, Україна

Рекомендовано Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол №10 від 24 лютого 2026 р.)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Наталя ФАЛЬКО – докторка психологічних наук, професорка, ректорка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Наталія ГУЗЬ – кандидатка психологічних наук, доцентка, деканеса факультету соціально-педагогічної та мистецької освіти, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Маргарита ВОРОВКА – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри освітології та педагогіки мистецтва, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Алла КОЖЕВНИКОВА – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри освітології та педагогіки мистецтва, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

М 33 **Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні трансформації педагогічної освіти: проблеми теорії і практики»**, м. Запоріжжя, 29-30 січня 2026 р. / за заг. ред. М. І. Воровки. – Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2026. – 725 с.

ISBN 978-617-7346-90-5

DOI:<http://doi.org/10.33842/conf.stpo.2026>

Подані у збірнику матеріали виступів учасників і учасниць Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні трансформації педагогічної освіти: проблеми теорії і практики», яка відбулася 29-30 січня 2026 року, висвітлюють системний аналіз сучасних трансформацій у сфері педагогічної освіти та окреслюють науково обґрунтовані напрями вирішення актуальних проблем теорії і практики.

За достовірність інформації, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен відповідальні автори публікацій.

ISBN 978-617-7346-90-5

ЗМІСТ

СЕКЦІЙНЕ ЗАСІДАННЯ 1. СВІТОВИЙ ДОСВІД МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА АДАПТАЦІЇ ДО ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Amoretti GUIDO FRANCO, Diana SPULBER <i>The UniCom project and its impact on the elaboration of state policy on supporting the third mission of universities in Ukraine</i>	22
Тетяна БЕВЗ <i>Генезис та системна інтеграція ІІІ в педагогічну освіту: від цивілізаційного виклику до мета-компетенції вчителя</i>	24
Марина БІЛЕЦЬКА, Тетяна ПІДВАРКО <i>Формування емоційного інтелекту майбутнього вчителя музичного мистецтва як чинник адаптації до глобальних змін</i>	28
Лев ВЕЛИЧКО, Оксана БІЛАШ <i>Синергія традиційних і інноваційних підходів у теорії педагогічної освіти</i>	31
Sergey HONCHAR <i>Preparation of coach-instructors in specialized educational institutions for the application of innovative educational technologies in the context of digital transformation of pedagogical education</i>	32
Алла ГРЕЧКА <i>Технологія розвитку критичного мислення як інструмент формування ключових компетентностей учнів на уроках географії</i>	35
Яна ГРИГОР'ЄВА <i>Вплив цифровізації засобів усної народної творчості на формування морально-етичних цінностей молодших школярів</i>	37
Мирослав ГРИНИШИН <i>Педагогічна модель театру як лабораторії сновидіння</i>	39
Оксана КОВАЛЬОВА <i>Концепт персоналізації навчання в міжнародних політичних документах та освітніх стратегіях</i>	44
Ірина КОВТУН, Олена ЛУГАН, Жанна КАЙДАЛОВА <i>Освіта Харківщини – як цифровий захист культури, національної ідентичності українців</i>	47
Оксана КОНОНЕНКО, Артем САВІНОК <i>Соціально-перцептивні чинники адаптації внутрішньо переміщених осіб у освітньому середовищі</i>	51
Катерина КУТИНСЬКА <i>Мультимодальний підхід у реабілітації емоційної сфери дітей старшого дошкільного віку: досвід упровадження Хібукі-терапії в Україні</i>	53
Ольга ЛЕВАДА <i>Soft skills як складова конкурентоспроможності майбутніх учителів географії в контексті концепції нової української школи</i>	56

Марина БІЛЕЦЬКА

кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри освітології та
педагогіки мистецтва,

Мелітопольський державний
педагогічний

університет імені Богдана Хмельницького

Тетяна ПІДВАРКО

старша викладачка кафедри освітології та
педагогіки мистецтва, Мелітопольський
державний педагогічний

університет імені Богдана Хмельницького

ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЯК ЧИННИК АДАПТАЦІЇ ДО ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

Сучасний соціокультурний простір перебуває в стані безперервних, динамічних і часто непередбачуваних трансформацій, що зумовлені стрімким розвитком цифрових технологій, посиленням глобалізаційних процесів, зміною соціальних пріоритетів і виникненням нових соціокультурних викликів. Ці процеси докорінно впливають на всі сфери життєдіяльності людини, зокрема на систему освіти, яка змушена оперативно реагувати на запити часу. У таких умовах педагогічна освіта потребує не просто оновлення змісту навчальних програм, а глибокої модернізації, спрямованої на формування особистості педагога, здатного до гнучкого мислення, емоційної стійкості та ефективної міжособистісної взаємодії. Особливої актуальності це питання набуває в контексті підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, адже їхня професійна діяльність за своєю природою є глибоко емоційною, творчою, комунікативною та зорієнтованою на духовний розвиток особистості учня.

У цьому зв'язку головним інструментом адаптації сучасного педагога до мінливого світу стає не лише його фахова компетентність, методична підготовка чи виконавська майстерність, а й розвинений емоційний інтелект, який дозволяє ефективно взаємодіяти з оточенням, адекватно реагувати на складні ситуації та зберігати внутрішню рівновагу в умовах постійної невизначеності. Гожельник І. визначає поняття «емоційний інтелект» як здібність людини осмислювати власні емоції та здійснювати управління ними з метою ефективного вирішення поставлених завдань [1, с. 27–33].

Концепція емоційного інтелекту в сучасній музично-педагогічній науці розглядається як складна інтегральна характеристика особистості фахівця, що поєднує здатність усвідомлювати власні емоції, розпізнавати почуття інших людей, інтерпретувати емоційні стани учнів і прогнозувати їхню поведінку в освітньому процесі. Для вчителя музичного мистецтва особливо важливим є вміння розуміти не лише вербальні, а й невербальні емоційні сигнали, приховану мотивацію, рівень емоційної залученості та внутрішній стан учнів, використовуючи ці знання для побудови довірливого й конструктивного педагогічного діалогу.

Ракітянська Л. зазначає, що на уроці музичного мистецтва має бути пріоритетною не інформаційно-пізнавальна сторона навчального матеріалу, подібно дисциплінам, на яких учні оволодівають основами наук, а емоційно-духовна, яка складає сутність і зміст мистецьких творів і спонукає до їх особистісного переживання [2, с.39–47].

На відміну від технічних або суто теоретичних дисциплін, музика оперує абстрактними художніми образами, символами та емоційними смислами, що потребує від учителя високого рівня емпатії, чутливості до настроїв аудиторії та розвинених рефлексивних здібностей. За відсутності навичок емоційної саморегуляції та усвідомлення власного емоційного стану процес музичного навчання ризикує перетворитися на формальне й механічне відтворення звуків, позбавлене глибини, змісту та виховної цінності, що особливо небезпечно в умовах цифрової епохи.

Глобальні виклики сучасності, зокрема масовий перехід до дистанційних і змішаних форм навчання, соціальна напруженість та вимушена ізоляція, суттєво трансформували традиційні моделі музично-педагогічної комунікації. Втрата безпосереднього живого контакту між учителем і учнем актуалізує потребу у вмінні передавати емоційний зміст музики за допомогою цифрових засобів, що вимагає від майбутнього педагога тонкого відчуття емоційних нюансів, розвинутої інтонаційної культури та здатності до емпатійного спілкування навіть через екран монітора.

Водночас зростання мультикультуралізму в освітньому просторі змушує вчителя музичного мистецтва бути готовим до роботи в різноманітному середовищі, де учні мають різний культурний досвід, систему цінностей і емоційні коди. У таких умовах емоційний інтелект стає основою формування толерантності, взаємоповаги та безконфліктної взаємодії. В умовах соціальної нестабільності музична освіта дедалі частіше виконує компенсаторну та терапевтичну функцію, а вчитель музичного мистецтва фактично виступає в ролі фасилітатора емоційного благополуччя та психологічної підтримки своїх вихованців.

Процес формування емоційного інтелекту майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти має бути цілеспрямованим, системним і багаторівневим. Передусім ідеться про розвиток самоусвідомлення, коли студент навчається ідентифікувати власні емоційні реакції на музичні твори, педагогічні ситуації та комунікативні взаємодії, а також аналізувати причини виникнення тих чи інших почуттів. Не менш важливою складовою є опанування ефективних технік емоційної саморегуляції, що дозволяють майбутньому вчителю зберігати творчу активність, сценічну впевненість і професійну рівновагу під час концертних виступів, іспитів або роботи в умовах підвищеного емоційного навантаження. Розвиток соціальних навичок, емпатії та емоційної гнучкості сприяє здатності педагога адекватно «зчитувати» настрій аудиторії, враховувати індивідуальні особливості учнів і своєчасно коригувати методику викладання відповідно до їхнього психологічного стану та рівня мотивації.

Для успішної модернізації професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва необхідно активно впроваджувати в освітній процес інтерактивні методи навчання, міждисциплінарні підходи та арт-терапевтичні практики. Традиційний академізм і орієнтація виключно на технічну

досконалість мають бути доповнені тренінгами з психології спілкування, розвитку емоційної компетентності, рольовими іграми та кейс-методами, що моделюють складні емоційно насичені ситуації музично-педагогічної діяльності. Ознайомлення з основами музикотерапії та елементами психотерапевтичного впливу музики розширює професійний інструментарій майбутнього вчителя й дозволяє використовувати музику як засіб емоційної регуляції, управління груповою динамікою та зниження психоемоційної напруги. Такий підхід сприяє формуванню універсального фахівця, здатного не лише передати знання й навички, а й забезпечити гармонійний особистісний розвиток учня в умовах глобалізованого світу.

Підсумовуючи викладене, варто наголосити, що емоційний інтелект є одним із ключових чинників професійної мобільності, стресостійкості та адаптивності майбутнього вчителя музичного мистецтва. В епоху стрімкого розвитку штучного інтелекту та автоматизації освітніх процесів, коли технічні й аналітичні функції дедалі частіше виконуються машинами, саме здатність до глибокого співпереживання, емоційного натхнення та щирої людської взаємодії залишається незамінною перевагою живого педагога. Інвестиції в розвиток емоційної сфери студентів сьогодні є запорукою того, що музична освіта майбутнього зможе ефективно відповідати на глобальні цивілізаційні виклики, зберігаючи свою гуманістичну спрямованість, духовну цінність і високу місію виховання майбутніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Гожельник І.В. Феномен емоційного інтелекту в діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2023. Вип. 94. С. 27–33.
2. Ракітянська Л. Аналіз наукових поглядів на проблему формування емоційного інтелекту майбутнього вчителя музичного мистецтва. Педагогічний часопис Волині. 2019. № 2(13). С. 39–47.